

ಶ್ರೀಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ

॥ ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ಶ್ರೀಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

## ॥ ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ರಾವಣಪ್ರಹಿತಾನಾಂ ಗುಪ್ತಚರಾಣಾಂ ಶಾರ್ದೂಲಸ್ಯ ಚ ತಂ ಪ್ರತಿ  
ವಾನರಸೇನಾಯಾಃ ಸಮಾಚಾರಸ್ಯ ಬೋಧನಂ ತತ್ರತ್ಯಪ್ರಮುಖವೀರಾಣಾಂ  
ಪರಿಚಯದಾನಂ ಚ

ತತಸ್ತಮಕ್ಷೋಭ್ಯಬಲಂ ಲಂಕಾಧಿಪತಯೇ ಚರಾಃ |  
ಸುವೇಲೇ ರಾಘವಂ ಶೈಲೇ ನಿವಿಷ್ಟಂ ಪ್ರತ್ಯವೇದಯನ್ || 6.30.1 ||

ಚಾರಾಣಾಂ ರಾವಣಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ರಾಮಂ ಮಹಾಬಲಂ |  
ಜಾತೋದ್ವೇಗೋಽಭವತ್ ಕಿಂಚಿಚ್ಛಾರ್ದೂಲಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ || 6.30.2 ||

ಅಯಥಾವಚ್ಛ ತೇ ವರ್ಣೋ ದೀನಶ್ಚಾಸಿ ನಿಶಾಚರ |  
ನಾಸಿ ಕಚ್ಚಿದಮಿತ್ರಾಣಾಂ ಕ್ರುದ್ಧಾನಾಂ ವಶಮಾಗತಃ || 6.30.3 ||

ಇತಿ ತೇನಾನುಶಿಷ್ಟಸ್ತು ವಾಚಂ ಮಂದಮುದೀರಯನ್ |  
ತದಾ ರಾಕ್ಷಸಶಾರ್ದೂಲಂ ಶಾರ್ದೂಲೋ ಭಯವಿಕ್ಲವಃ || 6.30.4 ||

ನ ತೇ ಚಾರಯಿತುಂ ಶಕ್ಯಾ ರಾಜನ್ ವಾನರಪುಂಗವಾಃ |  
ವಿಕ್ರಾಂತಾ ಬಲವಂತಶ್ಚ ರಾಘವೇಣ ಚ ರಕ್ಷಿತಾಃ || 6.30.5 ||

ನಾಪಿ ಸಂಭಾಷಿತುಂ ಶಕ್ಯಾಃ ಸಂಪ್ರಶ್ನೋಽತ್ರ ನ ಲಭ್ಯತೇ |  
ಸರ್ವತೋ ರಕ್ಷ್ಯತೇ ಪಂಥಾ ವಾನರೈಃ ಪರ್ವತೋಪಮೈಃ || 6.30.6 ||

ಪ್ರವಿಷ್ಟಮಾತ್ರೇ ಜ್ಞಾತೋಽಹಂ ಬಲೇ ತಸ್ಮಿನ್ ವಿಚಾರಿತೇ |  
ಬಲಾದ್ ಗೃಹೀತೋ ರಕ್ಷೋಭಿರ್ಬಹುಧಾಸ್ಮಿ ವಿಚಾರಿತಃ || 6.30.7 ||

ಜಾನುಭಿರ್ಮುಷ್ಟಿಭಿದ್‌ಫಂತ್ಯೈಸ್ತಲೈಶ್ಚಾಭಿಹತೋ ಭೃಶಂ |  
ಪರಿಣೀತೋಽಸ್ಮಿ ಹರಿಭಿರ್ಬಲಮಧ್ಯೇ ಅಮರ್ಷಣೈಃ || 6.30.8 ||

ಪರಿಣೀಯ ಚ ಸರ್ವತ್ರ ನೀತೋಽಹಂ ರಾಮಸಂಸದಿ |  
ರುಧಿರಸ್ರಾವಿದೀನಾಂಗೋ ವಿಹ್ವಲಶ್ಚಲಿತೇಂದ್ರಿಯಃ || 6.30.9 ||

ಹರಿಭಿರ್ವದ್ಯಮಾನಶ್ಚ ಯಾಚಮಾನಃ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ |  
ರಾಘವೇಣ ಪರಿತ್ರಾತೋ ಮಾ ಮೇತಿ ಚ ಯದೃಚ್ಛಯಾ || 6.30.10 ||

ಏಷ ಶೈಲಶಿಲಾಭಿಸ್ತು ಪೂರಯಿತ್ವಾ ಮಹಾರ್ಣವಂ |  
ದ್ವಾರಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಲಂಕಾಯಾ ರಾಮಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ಸಾಯುಧಃ || 6.30.11 ||

ಗರುಡವ್ಯೂಹಮಾಸ್ಥಾಯ ಸರ್ವತೋ ಹರಿಭಿರ್ವೃತಃ |  
ಮಾಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾ ಲಂಕಾಮೇವಾತಿವರ್ತತೇ || 6.30.12 ||

ಪುರಾ ಪ್ರಾಕಾರಮಾಯಾತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಮೇಕತರಂ ಕುರು |  
ಸೀತಾಂ ವಾಪಿ ಪ್ರಯಚ್ಛಾಶು ಯುದ್ಧಂ ವಾಪಿ ಪ್ರದೀಯತಾಂ || 6.30.13 ||

ಮನಸಾ ತತ್ ತದಾ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ತಚ್ಛೃತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ |  
ಶಾರ್ದೂಲಂ ಸುಮಹದ್ವಾಕ್ಯಮಥೋವಾಚ ಸ ರಾವಣಃ || 6.30.14 ||

ಯದಿ ಮಾಂ ಪ್ರತಿಯುಧ್ಯಂತೇ ದೇವಗಂಧರ್ವದಾನವಾಃ |  
ನೈವ ಸೀತಾಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ಸರ್ವಲೋಕಭಯಾದಪಿ || 6.30.15 ||

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾವಣಃ ಪುನರಬ್ರವೀತ್ |  
ಚರಿತಾ ಭವತಾ ಸೇನಾ ಕೇಽತ್ರ ಶೂರಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ || 6.30.16 ||

ಕಿಂ ಪ್ರಭಾಃ ಕೀದೃಶಾಃ ಸೌಮ್ಯ ವಾನರಾ ಯೇ ದುರಾಸದಾಃ |  
ಕಸ್ಯ ಪುತ್ರಾಶ್ಚ ಪೌತ್ರಾಶ್ಚ ತತ್ತ್ವಮಾಖ್ಯಾಹಿ ರಾಕ್ಷಸ || 6.30.17 ||

ತಥಾತ್ರ ಪ್ರತಿಪತ್ಸ್ಯಾಮಿ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ತೇಷಾಂ ಬಲಾಬಲಂ |  
ಅವಶ್ಯಂ ಖಲು ಸಂಖ್ಯಾನಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಯುದ್ಧಮಿಚ್ಛತಾ || 6.30.18 ||

ಅಧೈವಮುಕ್ತಃ ಶಾರ್ದೂಲೋ ರಾವಣೇನೋತ್ತಮಶ್ಚರಃ |  
ಇದಂ ವಚನಮಾರೇಭೇ ವಕ್ತುಂ ರಾವಣಸನ್ನಿಧೌ || 6.30.19 ||

ಅಥರ್ಕ್ಷರಜಸಃ ಪುತ್ರೋ ಯುಧಿ ರಾಜನ್ ಸುದುರ್ಜಯಃ |  
ಗದ್ಗದಸ್ಯಾಥ ಪುತ್ರೋಽತ್ರ ಜಾಂಬವಾನಿತಿ ವಿಶ್ರುತಃ || 6.30.20 ||

ಗದ್ಗದಸ್ಯಾಥ ಪುತ್ರೋಽನ್ಯೋ ಗುರುಪುತ್ರಃ ಶತಕ್ರತೋಃ |  
ಕದನಂ ಯಸ್ಯ ಪುತ್ರೇಣ ಕೃತಮೇಕೇನ ರಕ್ಷಸಾಂ || 6.30.21 ||

ಸುಷೇಣಶ್ಚಾತ್ರ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಪುತ್ರೋ ಧರ್ಮಸ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ |  
ಸೌಮ್ಯಃ ಸೋಮಾತ್ಮಜಶ್ಚಾತ್ರ ರಾಜನ್ ದಧಿಮುಖಃ ಕಪಿಃ || 6.30.22 ||

ಸುಮುಖೋ ದುರ್ಮುಖಶ್ಚಾತ್ರ ವೇಗದರ್ಶೀ ಚ ವಾನರಃ |  
ಮೃತ್ಯುವಾನರರೂಪೇಣ ನೂನಂ ಸೃಷ್ಟಃ ಸ್ವಯಂಭುವಾ || 6.30.23 ||

ಪುತ್ರೋ ಹುತವಹಸ್ಯಾತ್ರ ನೀಲಃ ಸೇನಾಪತಿಃ ಸ್ವಯಂ |  
ಅನಿಲಸ್ಯ ತು ಪುತ್ರೋಽತ್ರ ಹನೂಮಾನಿತಿ ವಿಶ್ರುತಃ || 6.30.24 ||

ನಪ್ತಾ ಶಕ್ರಸ್ಯ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ಬಲವಾನಂಗದೋ ಯುವಾ |  
ಮೈಂದಶ್ಚ ದ್ವಿವಿದಶ್ಚೋಭೌ ಬಲಿನಾವಶ್ವಿಸಂಭವೌ || 6.30.25 ||

ಪುತ್ರಾ ವೈವಸ್ವತಸ್ಯಾಥ ಪಂಚ ಕಾಲಾಂತಕೋಪಮಾಃ |  
ಗಜೋ ಗವಾಕ್ಷೋ ಗವಯಃ ಶರಭೋ ಗಂಧಮಾದನಃ || 6.30.26 ||

ದಶ ವಾನರಕೋಟ್ಯಶ್ಚ ಶೂರಾಣಾಂ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷಿಣಾಂ |  
ಶ್ರೀಮತಾಂ ದೇವಪುತ್ರಾಣಾಂ ಶೇಷಂ ನಾಖ್ಯಾತುಮುತ್ಸಹೇ || 6.30.27 ||

ಪುತ್ರೋ ದಶರಥಸ್ಯೈಷ ಸಿಂಹಸಂಹನನೋ ಯುವಾ |  
ದೂಷಣೋ ನಿಹತೋ ಯೇನ ಖರಶ್ಚ ತ್ರಿಶಿರಾಸ್ತಥಾ || 6.30.28 ||

ನಾಸ್ತಿ ರಾಮಸ್ಯ ಸದೃಶೇ ವಿಕ್ರಮೇ ಭುವಿ ಕಶ್ಚನ |  
ವಿರಾಧೋ ನಿಹತೋ ಯೇನ ಕಬಂಧಶ್ಚಾಂತಕೋಪಮಃ || 6.30.29 ||

ವಕ್ತುಂ ನ ಶಕ್ತೋ ರಾಮಸ್ಯ ಗುಣಾನ್ ಕಶ್ಚಿನ್ನರಃ ಕ್ಷಿತೌ |  
ಜನಸ್ಥಾನಗತಾ ಯೇನ ತಾವಂತೋ ರಾಕ್ಷಸಾ ಹತಾಃ || 6.30.30 ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚಾತ್ರ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಮಾತಂಗಾನಾಮಿವರ್ಷಭಃ |  
ಯಸ್ಯ ಬಾಣಪಥಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನ ಜೀವೇದಪಿ ವಾಸವಃ || 6.30.31 ||

ಶ್ವೇತೋ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮುಖಶ್ಚಾತ್ರ ಭಾಸ್ಕರಸ್ಯಾತ್ಮಸಂಭವೌ |  
ವರುಣಸ್ಯಾಥ ಪುತ್ರೋಽಥ ಹೇಮಕೂಟಃ ಪ್ಲವಂಗಮಃ || 6.30.32 ||

ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸುತೋ ವೀರೋ ನಲಃ ಪ್ಲವಗಸತ್ತಮಃ |  
ವಿಕ್ರಾಂತೋ ವೇಗವಾನತ್ರ ವಸುಪುತ್ರಃ ಸ ದುರ್ಧರಃ || 6.30.33 ||

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ವರಿಷ್ಠಶ್ಚ ತವ ಭ್ರಾತಾ ವಿಭೀಷಣಃ |  
ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ಪುರಿಂ ಲಂಕಾಂ ರಾಘವಸ್ಯ ಹಿತೇ ರತಃ || 6.30.34 ||

ಇತಿ ಸರ್ವಂ ಸಮಾಖ್ಯಾತಂ ತಥಾ ವೈ ವಾನರಂ ಬಲಂ |  
ಸುವೇಲೇಽಧಿಷ್ಠಿತಂ ಶೈಲೇ ಶೇಷಕಾರ್ಯೇ ಭವಾನ್ ಗತಿಃ || 6.30.35 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ  
ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||